

nemsnit i en anden Rubrik, saa vil man faae at se, om de ere kjøbt for dyrt, eller om de ere kjøbt ligesaa billigt som saadanne Papirer i Almindelighed have Pris paa sig, og der kan ikke være anden Mening med at bringe Publikum Oplysningen om en Sparekasses Værdi, end at dens Beholdning angives saaledes, som den kan ventes udbragt efter almindelige Forhold. Derfor siger jeg, at det er et noget let Forslag, som er kommet her om Opgjørelsen af en Sparekasses virkelige Værdi, et saa let Forslag, at det aldrig kan blive til Lov, dersom man vil ramme, hvad der er sundt og rigtigt, og hvad der har fuld Værdi. Jeg bestrider, derfor det, som er blevet til en Trossætning her i Landet i de sidste Aar, at man skal tage en Kursansættelse paa Regnskabsdagen for den virkelige Værdi, og jeg mener, at i den Henseende bør det overlades til en Sparekasse selv, hvis den skal afgive Regnskab til Ministeren, at sætte Indkjøbsprisen og Gjennemsnittet af 5 eller 10 Aars Kurs. Dernæst er den Maade, hvorpaa Revisionen af Sparekassernes Regnskab og Decision af Udsættelser skulle afgjøres, efter min Mening aldeles utilfredsstillende. Jeg kan ikke tro, at saadanne Revisorer som dem, den ærede Minister foreslaar, skulle kunne tilfredsstille Sparekasserebestyrelserne. Navnlige tror jeg, at, hvor der er Garanter for en Sparekasse, maatte ubetinget enhver Revision fra den være tilstrækkelig; men, som sagt, jeg har forhen erklæret, at jeg ikke havde Noget imod, at Regnskaberne virkelig bleve eftersete og kontrolerede af Ministeren, og derfor kan jeg med Lethed sjerne mig fra dette Punkt. Jeg veed ikke, hvorfor den ærede Minister i et Land som Danmark, hvor alle mulige andre Mennesker skulle have Pension, er saa streng mod Sparekasserebestyrelserne, at Sparekasserne ikke maa pensionere en fortjent Funktionær. Var det da noget uret, om en Sparekasse gav en Mand, der havde virket uden Løn i mange Aar, en Understøttelse for at frelse ham fra fattigvæsenet. Men saa tung en Haand lægger den ærede Minister paa Sparekasserne, som selv have stabt deres Formue og givet Enhver Sit, at de ikke maa understøtte dem, der have hjulpet Lusinder og atter Lusinder til at faae deres Penge vel anbragte og faae dem ud igjen med Renter, naar de behøvede dem. Jeg finder, at det er, for at bruge et betegnende Udtryk, en drakonisk eller grusom Bestemmelse ligesom for menneskelige Betragtninger. Og nu det, at den Bestyrelse om hvilken det opdaes, at den har 5 pCt. Underbalance, strax skal overgive sin Sparekasse til Revision! Det finder jeg ligeledes er en meget streng Bestemmelse. Thi dersom man skal opgjøre en Sparekasses Formue efter Ministerens Forslag, efter Kursen paa den Dag, da Regnskabet er afluttet, kan jo det Tilfælde indtræffe, at en Sparekasse den Dag mangler de 5 pCt. og 8 eller 14 Dage

derester har 10 pCt. tilovers, og dog maa den ikke afvente at se, om Kursen gaar op. De, der have levet i Kjøbenhavn i det Aar 1848, kunne maasse endnu erindre, hvorledes Kursen, dengang den første Krig begyndte, ramlende ned ad, og vi have set det Samme senere, og nu har jeg jo i dette Dielisk godtgjort for det ærede Thing, hvorledes Kursen i en Rus løber opad. Men dette viser, at disse ilbevarslende 5 Procent i mange Tilfælde kunne være uden Betydning. Og saa, hvad jeg før nævnte, at en Bestyrelse skal i Fængsel, fordi den ikke melder sig, passer det med den Milddhed, hvormed lignende Overtrædelser behandles i den danske Straffelov, og drager man paa den Maade danske Embedsmænd til Ansvar, naar de begaa en Uagtsomhedsforseelse? Og den ærede Ministers Bestemmelse kan anvendes paa en Sparekasserebestyrelse, som blot begaar en Uagtsomhedsforseelse, der fordres ikke en forfættelig Overtrædelse, og denne Bestemmelse giver enhver Forhørsdommer Ret til at sætte en Sparekassere Bestyrelse i Varetægtsfængsel, thi naar han kan sige: Jeg kan idømme Fængsel, har han jo Tilfælde til at amende Varetægtsarrest. Men det skulle vi her i Thinget være varsomme med at betro danske Dommere, der saagodtsom aldrig drages til Ansvar af Overdomstolene for Arrestationer, at arrestere Bestyrere af Sparekasser. Det, siger jeg, er farligt, og vi folketarne Mænd her skulle holde vor Haand over dem, som efter Folkvalg styre Folkets Anliggender. Det er min alvorlige Mening. — Dernæst kommer jeg til § 4, hvor den ærede Minister forlanger Betaling for at lægge et Nag paa Sparekasserne. Man vil have, at Sparekasserne skulle lønne deres Tilsynsmænd, og at enhver Sparekasse skal contribuere til det Kontor, som vaager over dem. Men Kreditforeningerne staa jo alle under den ærede Ministers Tilfyn, og de yde, mig bekjendt, ikke noget Bidrag til ham. Endvidere Landmandsbanken. Den er jo sat under Ministeriets Tilfyn. Det er et Institut, som tjener enorme Penge, men jeg tror ikke, at det betaler Noget til Tilfynet. Jeg tror, at en Indretning som Sparekasserne meget vel kunde fortjene at have et Tilfyn, uden at de derfor skulde lønne det. Jeg vil nu ikke sige, at det Bidrag, der kræves, egentlig er saa stort, men Principet, der ligger deri, synes mig virkelig at røbe lidt af Nærighed for at bruge et betegnende Udtryk. Jeg tror, at den Bestemmelse om Betaling meget vel kan udelades. Her fremkom ogsaa en Bemærkning af den ærede Laler (Bojsen) om en saakaldt Centralsparekasse. Den Laler fører mig tilbage til Sparekassernes første Tid, thi da havde de Ret til at indsatte deres kontante Beholdning i Statskassen og faae den forrentet der. Det, den ærede Laler foreslog ogsaa, var jo egentlig en Tilbagevendt til denne Tilstand. Den ærede Laler ogsaa nævnte en bestemt Rentefod, som jo vistnok var for høj,